

Obligātā izglītība

Eiropā

2018./19. māc. g.

Eurydice – fakti un skaitļi

Obligātā izglītība

Eiropā

2018./19. māc. g.

Eurydice – fakti un skaitļi

Šo dokumentu ir publicējusi Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūra (EACEA Izglītības un jaunatnes politikas analīzes nodaļa).

Lūdzu atsaukties uz šo publikāciju šādi:

European Commission/EACEA/Eurydice, 2018. Obligātā izglītība Eiropā, 2018./19. māc. g. Eurydice – fakti un skaitļi. Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs.

ISBN 978-92-9492-952-5

ISSN 2443-549X

doi:10.2797/547584

EC-AP-18-001-LV-N

Teksta sagatavošana pabeigta 2018. gada septembrī.

© Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūra, 2018. gads

Reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.

*Education, Audiovisual and Culture Executive Agency
Education and Youth Policy Analysis
Avenue du Bourget 1 (J-70 – Unit A7)
BE-1049 Brussels
Tālr.: +32 2 299 50 58
Fakss: +32 2 292 19 71
E-pasts: eacea-eurydice@ec.europa.eu
Timekļa vietne: <http://ec.europa.eu/eurydice>*

OBLIGĀTĀ IZGLĪTĪBA EIROPĀ, 2018./19. MĀC. G.

Šajā publikācijā ir sniegta informācija par obligātās izglītības ilgumu 43 Eiropas izglītības sistēmās, kas aptver 38 valstis, kuras piedalās ES programmā *Erasmus+* (28 ES dalībvalstis, Albānija, Bosnija un Hercegovina, Šveice, Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, Islande, Lihtenšteina, Melnkalne, Norvēģija, Serbija un Turcija).

Ar terminu **pilna laika obligātā izglītība** šajā publikācijā ir apzīmēts pilna laika izglītības periods, kas ir obligāts visiem skolēniem. Šis periods ir noteikts ar likumu, un parasti tas ir saistīts ar skolēnu vecumu. Kopumā pilna laika obligāto izglītību nodrošina oficiālas iestādes jeb skolas, tomēr dažās izglītības sistēmās atsevišķās obligātās izglītības programmās var būt apvienota nepilna laika izglītība skolā un nepilna laika kursi darbavietā. Šādos gadījumos skolēnus vērtē abās vietās. Lielākajā daļā valstu noteiktos apstākļos obligātā izglītība var tikt sniegta mājās.

Nepilna laika papildu obligātā izglītība nozīmē to, ka pēc pilna laika obligātās izglītības perioda beigām līdz noteiktam vecumam uz visiem jauniešiem attiecas formāla prasība iegūt nepilna laika izglītību.

Sākuma vecums ir oficiāli noteiktais vecums, kad skolēni sāk obligātās izglītības iegūvi. Nav ņemta vērā ne iespēja mācības sākumskolā sākt agrāk, ne arī īpašie uzņemšanas nosacījumi, kas attiecas uz tiem skolēniem, kuriem ir oficiāli atzītas īpašas izglītības vajadzības.

Beigu vecums ir oficiālais vecums, kurā paredzēts, ka skolēni beidz obligātās izglītības iegūvi.

Lielākajā daļā Eiropas izglītības sistēmu obligātā izglītība sākas ar sākumskolas izglītību (*ISCED 1*), parasti 6 gadu vecumā. 16 izglītības sistēmās izglītības ieguve ir obligāta jau pēdējā vai pēdējos pirmsskolas izglītības gados, parasti no 5 gadu vecuma. Vismazākais obligātās izglītības sākuma vecums ir Ungārijā – 3 gadi. Turpretim Igaunijā obligātā izglītība sākas 7 gadu vecumā.

Vairumā Eiropas izglītības sistēmu pilna laika obligātās izglītības ilgums ir 9–10 gadi – līdz 15–16 gadu vecumam. Beļģijā, Luksemburgā, Portugālē, Apvienotajā Karalistē (Ziemeļīrijā) un Turcijā pilna laika obligātās izglītības ilgums ir 12 gadi, savukārt Ungārijā un Nīderlandē – 13 gadi. Vācijā obligātās izglītības ilgums dažādās federālajās zemēs ir atšķirīgs: lielākajā daļā tie ir 12 gadi, bet dažās – 13 gadi. Bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā obligātās izglītības ilgums ir 11–13 gadi atkarībā no tā, kāda programma tiek apgūta vidējās izglītības otrajā posmā (sk. piezīmes par atsevišķām valstīm).

Obligātās izglītības periods parasti aptver sākumskolas izglītību un vidējās izglītības pirmo posmu (*ISCED 1* un *ISCED 2*) un atbilst pilna laika skolas apmeklējumam. Beļģijā, Vācijā, Nīderlandē, Portugālē un Bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā obligātā izglītība ilgst līdz 18–19 gadu vecumam, taču šajās valstīs skolēni no 15–16 gadu vecuma var apgūt tādas obligātās izglītības programmas, kurās nepilna laika izglītība skolā ir apvienota ar nepilna laika kursiem darbavietā. Par „pilna laika obligāto izglītību” tiek uzskatītas tikai tās programmas, kurās skolēni tiek vērtēti gan skolā, ganursos darbavietā. Austrijā, Polijā un Apvienotajā Karalistē (Anglijā) pēc oficiālā skolas beigšanas vecuma skolēniem ir jāturpina iegūt izglītību līdz 18 gadu vecumam, tomēr pilna laika apmeklējums nav obligāts. Skolēni šo pienākumu var izpildīt, iegūstot pilna vai nepilna laika izglītību vai iesaistoties darbavietā īstenotās mācībās.

Obligātās izglītības ilgums un skolēnu vecuma grupas, 2018./19. māc. g.

	Pilna laika izglītība											Nepilna laika papildu izglītība	
	Sākuma vecums					Beigu vecums						Ilgums (gadi)	Pabeigšanas vecums
	3	4	5	6	7	14	15	16	17	18	19		
BE fr				6						18		12	n/p
BE de				6						18		12	n/p
BE nl				6						18		12	n/p
BG			5		7			16				11	n/p
CZ			5	6			15					10	n/p
DK				6				16				10	n/p
DE (11 fed. zemes)				6						18		12	n/p
DE (5 fed. zemes)				6				16			19	13	n/p
EE					7			16				9	n/p
IE				6				16				10	n/p
EL		4		6			15					11	n/p
ES				6				16				10	n/p
FR				6				16				10	n/p
HR				6	7		15					9	n/p
IT				6				16				10	n/p
CY		5	6				15					10	n/p
LV			5		7			16				11	n/p
LT				6	7			16				10	n/p
LU		4		6				16				12	n/p
HU	3			6				16				13	n/p
MT			5					16				11	n/p
NL			5	6						18		13	n/p
AT			5	6			15					10	18
PL				6	7		15					9	18
PT				6						18		12	n/p
RO				6					17			11	n/p
SI				6			15					9	n/p
SK				6				16				10	n/p
FI				6	7			16				10	n/p
SE				6	7			16				10	n/p
UK-ENG			5					16				11	18
UK-WLS			5					16				11	n/p
UK-NIR		4						16				12	n/p
UK-SCT			5					16				11	n/p
AL				6			15					9	n/p
BA				6			15					9	n/p
CH		4		6				16				11	n/p
IS				6				16				10	n/p
LI				6			15					9	n/p
ME				6			15					9	n/p
NO				6				16				10	n/p
RS			5 g. 6 mēn.	6 g. 6 mēn.		14 g. 6 mēn.						9	n/p
(*)			6								17–19	11–13	n/p
TR			5 g. 6 mēn.							17 g. 6 mēn.		12	n/p

ISCED 0 (pēc ISCED 2011) ISCED 1 (pēc ISCED 2011) | n/p Nav piemērojams

(*): Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika (provizorisks kods)

Paskaidrojums

Tām valstīm, kur obligātā izglītība sākas pirmsskolas izglītības (*ISCED 0*) laikā, ir norādīts arī sākumskolas izglītības sākuma vecums (*ISCED 1*).

Ziņojumā norādītie sākuma un beigu vecumi ir nosacīti; nav ņemta vērā agrāka vai vēlāka mācību sākšana, palikšana uz otru gadu vai citi mācību procesa pārtraukumi.

Piezīmes par atsevišķām valstīm

Vācija. 11 federālās zemes: Bādene-Virtembergas, Bavārija, Hamburga, Hesene, Mēklenburga-Priekšpomerānija, Lejassaksija, Reinzeme-Pfalca, Zāra, Saksija, Saksija-Anhalte un Šlēsviga-Holšteina.

5 federālās zemes: Berlīne, Brandenburga, Brēmene, Ziemeļreina-Vestfālene, Tīringene.

Ziemeļreina-Vestfālenē pilna laika obligātās izglītības ilgums ir deviņi gadi ģimnāzijā un desmit gadi pārējās vispārējās izglītības skolās.

Grieķija. Sākot no 2018./19. māc. g., saskaņā ar Likumu Nr. 4521/2018 pirmsskola (*Nipiagogeio*) ir obligāti jāapmeklē divus gadus. Šīs normas ieviešana būs progresīva, un tā tiks ieviesta trīs gadu laikā.

Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika. Obligātās izglītības beigu vecums var būt no 17 gadiem līdz 19 gadiem 6 mēnešiem atkarībā no programmas veida. Mazākais beigu vecums – 17 gadi – attiecas uz tiem skolēniem, kuri apgūst divus gadus ilgu profesionālo programmu (*strucno osposobuvanje*), savukārt 18 gadu vecums attiecas uz tiem skolēniem, kuri apgūst trīs gadus ilgu profesionālo programmu (*strucno obrazovanie za zanimanja*). Lielākais beigu vecums – 19 gadi 6 mēneši – attiecas uz tiem skolēniem, kuri apgūst vispārējo vidējo izglītību (*gimnazisko obrazovanie*) vai četrus gadus ilgu profesionālās izglītības programmu (*chetirigodishno strucno obrazovanie*).

VALSTU KODI

BE	Beļģija	CY	Kipra	UK	Apvienotā Karaliste
BE fr	Beļģija – franču kopiena	LV	Latvija	UK-ENG	Anglija
BE de	Beļģija – vācu kopiena	LT	Lietuva	UK-WLS	Velsa
BE nl	Beļģija – flāmu kopiena	LU	Luksemburga	UK-NIR	Ziemeļīrija
BG	Bulgārija	HU	Ungārija	UK-SCT	Skotija
CZ	Čehija	MT	Malta	AL	Albānija
DK	Dānija	NL	Nīderlande	BA	Bosnija un Hercegovina
DE	Vācija	AT	Austrija	CH	Šveice
EE	Igaunija	PL	Polija	IS	Islande
IE	Īrija	PT	Portugāle	LI	Lihtenšteina
EL	Grieķija	RO	Rumānija	ME	Melnkalne
ES	Spānija	SI	Slovēnija	NO	Norvēģija
FR	Francija	SK	Slovākija	RS	Serbija
HR	Horvātija	FI	Somija	(*)	Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika (provizorisks kods)
IT	Itālija	SE	Zviedrija	TR	Turcija

IZGLĪTĪBAS, AUDIOVIZUĀLĀS JOMAS UN KULTŪRAS IZPILDAĢENTŪRA

Izglītības un jaunatnes politikas analīzes nodaļa

*Avenue du Bourget 1 (J-70 – Unit A7)
B-1049 Brussels
(<http://ec.europa.eu/eurydice>)*

Atbildīgā redaktore

Arlette Delhaxhe

Autore

Agathina Sicurella

Maketētājs un datorgrafīkis

Patrice Brel

Vāka dizaina autore

Virginia Giovannelli

Izdevuma sagatavošanas koordinatore

Gisèle De Le

EURYDICE NACIONĀLĀS NODAĻAS

ALBĀNIJA

Eurydice Unit
European Integration and International Cooperation
Department of Integration and Projects
Ministry of Education and Sport
Rruga e Durrësit, Nr. 23
1001 Tiranë

AUSTRIJA

Eurydice-Informationsstelle
Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung
Abt. Bildungsentwicklung und -monitoring
Minoritenplatz 5
1010 Wien

BELĢIJA

Unité Eurydice de la Communauté française
Ministère de la Fédération Wallonie-Bruxelles
Direction des relations internationales
Boulevard Léopold II, 44 – Bureau 6A/008
1080 Bruxelles

Eurydice Vlaanderen
Departement Onderwijs en Vorming/
Afdeling Strategische Beleidsondersteuning
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel

Eurydice-Informationsstelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft
Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft
Fachbereich Ausbildung und Unterrichtsorganisation
Gospertstraße 1
4700 Eupen

BOSNIJA UN HERCEGOVINA

Ministry of Civil Affairs
Education Sector
Trg BiH 3
71000 Sarajevo

BULGĀRIJA

Eurydice Unit
Human Resource Development Centre
Education Research and Planning Unit
15, Graf Ignatiev Str.
1000 Sofia

HORVĀTIJA

Eurydice Unit
Agency for Mobility and EU Programmes
Frankopanska 26
10000 Zagreb

KIPRA

Eurydice Unit
Ministry of Education and Culture
Kimonos and Thoukydidou
1434 Nicosia

ČEHIJA

Eurydice Unit
Centre for International Cooperation in Education
Dům zahraniční spolupráce
Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1

DĀNIJA

Eurydice Unit
Ministry of Higher Education and Science
Danish Agency for Science and Higher Education
Bredgade 40
1260 København K

IGAUNIJA

Eurydice Unit
Analysis Department
Ministry of Education and Research
Munga 18
50088 Tartu

SOMIJA

Eurydice Unit
Finnish National Agency for Education
P.O. Box 380
00531 Helsinki

BIJUSĪ DIENVIDSLĀVIJAS MAĶEDONIJAS REPUBLIKA

National Agency for European Educational Programmes and
Mobility
Porta Bunjakovec A2-1
1000 Skopje

FRANCIJA

Unité française d'Eurydice
Ministère de l'Éducation nationale (MEN)
Ministère de l'Enseignement supérieur, de la Recherche et de
l'Innovation (MESRI)
Direction de l'évaluation, de la prospective et de la performance
(DEPP)
Mission aux relations européennes et internationales (MIREI)
61-65, rue Dutot
75732 Paris Cedex 15

VĀCIJA

Eurydice-Informationsstelle des Bundes
Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e. V. (DLR)
Heinrich-Konen Str. 1
53227 Bonn

Eurydice-Informationsstelle der Länder im Sekretariat der
Kultusministerkonferenz
Taubenstraße 10
10117 Bonn

GRIEĶIJA

Eurydice Unit
Directorate of European and International Affairs
Ministry of Education, Research and Religious Affairs
37 Andrea Papandreou Str. (Office 2172)
15180 Maroussi (Attiki)

UNGĀRIJA

Hungarian Eurydice Unit
Educational Authority
19–21 Maros utca (room 517)
1122 Budapest

ISLANDE

Eurydice Unit
The Directorate of Education
Víkurbær 3
203 Kópavogur

ĪRIJA

Eurydice Unit
Department of Education and Skills
International Section
Marlborough Street
Dublin 1 – DO1 RC96

ITĀLIJA

Unità italiana di Eurydice
Istituto Nazionale di Documentazione, Innovazione e Ricerca
Educativa (INDIRE)
Agenzia Erasmus+
Via C. Lombroso 6/15
50134 Firenze

LATVIJA

Eurydice nodaļa
Valsts izglītības attīstības aģentūra
Valņu iela 1 (5. stāvs)
LV-1050 Rīga

LIHTENŠTEINA

Informationsstelle Eurydice
Schulamt des Fürstentums Liechtenstein
Austrasse 79
Postfach 684
9490 Vaduz

LIETUVA

Eurydice Unit
National Agency for School Evaluation of the Republic of
Lithuania
Geležinio Vilko Street 12
03163 Vilnius

LUKSEMBURGA

Unité nationale d'Eurydice
ANEFOR ASBL
eduPôle Walferdange
Bâtiment 03 – étage 01
Route de Diekirch
7220 Walferdange

MALTA

Eurydice National Unit
Directorate for Research, Lifelong Learning and Employability
Ministry for Education and Employment
Great Siege Road
Floriana VLT 2000

MELNKALNE

Eurydice Unit
Vaka Djurovica bb
81000 Podgorica

NĪDERLANDE

Eurydice Nederland
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie Internationaal Beleid
Rijnstraat 50
2500 BJ Den Haag

NORVĒĢIJA

Eurydice Unit
Ministry of Education and Research
Kirkegata 18
P.O. Box 8119 Dep.
0032 Oslo

POLIJA

Eurydice Unit
Foundation for the Development of the Education System
Aleje Jerozolimskie 142A
00-551 Warsaw

PORTUGĀLE

Unidade Portuguesa da Rede Eurydice (UPRE)
Ministério da Educação e Ciência
Direção-Geral de Estatísticas da Educação e Ciência (DGEEC)
Av. 24 de Julho, 134
1399-054 Lisboa

RUMĀNIJA

Eurydice Unit
National Agency for Community Programmes in the Field of
Education and Vocational Training
Universitatea Politehnică București
Biblioteca Centrală
Splaiul Independenței, nr. 313
Sector 6
060042 București

SERBIJA

Eurydice Unit Serbia
Foundation Tempus
Ruze Jovanovic 27a
11000 Belgrade

SLOVĀKIJA

Eurydice Unit
Slovak Academic Association for International Cooperation
Křížkova 9
811 04 Bratislava

SLOVĒNIJA

Eurydice Unit
Ministry of Education, Science and Sport
Department of Educational Development and Quality
Education Development Office
Masarykova 16
1000 Ljubljana

SPĀNIJA

Eurydice España-REDIE
Centro Nacional de Innovación e Investigación Educativa (CNIIE)
Ministerio de Educación y Formación Profesional
c/ Torrelaguna, 58
28027 Madrid

ZVIEDRIJA

Eurydice Unit
Universitets- och högskolerådet/
The Swedish Council for Higher Education
Box 450 93
104 30 Stockholm

ŠVEICE

Eurydice Unit
Swiss Conference of Cantonal Ministers of Education (EDK)
Speichergasse 6
3001 Bern

TURCIJA

Eurydice Unit
MEB, Strateji Geliştirme Başkanlığı (SGB)
Eurydice Türkiye Birimi, Merkez Bina 4. Kat
B-Blok Bakanlıklar
06648 Ankara

APVIENOTĀ KARALISTE

Eurydice Unit Unit for England, Wales and Northern Ireland
Centre for Research Planning and Knowledge Management
The Mere, Upton Park
Slough, Berkshire, SL1 2DQ

Eurydice Unit Scotland
Learning Directorate
Scottish Government
2-C (North)
Victoria Quay
Edinburgh EH6 6QQ

Obligātā izglītība Eiropā, 2018./19. māc. g.

Šajā publikācijā ir sniegta informācija par obligātās izglītības ilgumu Eiropas valstīs. Tajā ir norādīts obligātās izglītības sākuma un beigu vecums un nošķirta pilna un nepilna laika obligātā izglītība. Informācija ir pieejama par 43 Eiropas izglītības sistēmām, kas aptver 38 valstis, kuras piedalās ES programmā *Erasmus+*.

Eurydice tīkla uzdevums ir izprast un izskaidrot Eiropas dažādo izglītības sistēmu organizāciju un darbību. Tīkls piedāvā valstu izglītības sistēmu aprakstus, salīdzinošus apskatus par konkrētām izglītības tēmām, izglītības rādītājus un statistiku. Visas *Eurydice* publikācijas bez maksas ir pieejamas *Eurydice* tīmekļa vietnē vai drukātā veidā pēc pieprasījuma. *Eurydice* darba mērķis ir veicināt izpratni, sadarbību, uzticēšanos un mobilitāti Eiropas un plašākā starptautiskā mērogā. Tīklu veido Eiropas valstu nacionālās nodaļas, un to koordinē ES Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūra. Vairāk informācijas par *Eurydice* skatīt vietnē <http://ec.europa.eu/eurydice>.

